

A Rákosi-rendszer

MIT CSINÁLT MAGYARORSZÁGON SZTÁLIN LEGJOBB TANÍTVÁNYA?

Javasolt feldolgozási idő: 20 perc

1. feladat

Olvasd végig a Sztálin-szobor megépítésének történetét! Azután számold ki megközelítően azt, mennyibe kerülne ma a szobor megépítése, ha az akkori összeg 8 928 988 Ft volt, és 1952-ben egy liter tej ára kb. 3 Ft volt.

Felhasználható irodalom: [Egy szimbólum születése. Így épült a Sztálin-szobor](#)

„A Sztálin-szobor története

Az emlékmű létesítésének ötlete Sztálin 70. születésnapja előestéjén, 1949. december 20-án fogant. A szoborra pályázatot írtak ki. A pályázat zártkörűen indult. Huszonöt művészt kértek fel pályázásra, azzal a feltétellel, hogy a szobornak 1950. december 15-re készen kell lennie.

Az eredmény lesújtó volt. Pongrácz Kálmán vb elnök, akinek be kellett számolnia a művekről, így nyilatkozott: csapnivalóan rosszak voltak. Pótó János történész két tanulmányban foglalkozott a Sztálin szobor történetével, ráadásul sikerült felkutatnia a pályaművek fényképeit.

A fotókat nézve megállapíthatjuk: Pongrácz Kálmán nem túlzott (Most már mi is láthatjuk).

Időközben az immár Budapesti Városi Tanács V.B. négy művészt, Borsos Miklóst, Farkas Aladár, Kisfaludi Stróbl Zsigmondot és Mikus Sándort újabb pályázatra hívott fel, azzal a kikötéssel, hogy a szobornak 1951. december 21-én állnia kell a helyén. A döntéshozók végül

Mikus pályaművére szavaztak.

Igen ám, de hová kerüljön az emlékmű? Végül is úgy döntöttek, hogy a szobrot a Városligetben, a Gorkij fasor tengelyében kell elhelyezni. Ezzel kapcsolatban szükségessé vált a szobor előtt annak jelentőségéhez mért nagyméretű tér kiképzésére.

A szobor méretét illusztrálja, hogy akkor Budapesten nem volt akkora műterem, ahol a nyolc méter magas nagy minta elfért volna. Ezért külön helyiséget kellett építeni a munkálatok számára.

1951 tavaszára elkészült a szobor eredeti méretével azonos nagyságú gipszminta.

Időközben úgy döntöttek, hogy az alkotás nem egyszerű emlékmű lesz, hanem magába foglalja a felvonulási dísztribünt is. Maga az építkezés 1951 augusztus végén kezdődött, melynek keretében megtörtént a felvonulási tér kiképzése. Lebontottak mindent, ami erre a területre esett.

(Többek között a Maria Regnum templomot is) December elején felkerült maga az ötszörös életnagyságú szobor az újonnan épített talapzatra. A méretekre jellemző, hogy a szobor a tribünnel együtt, tizennyolc méter magas volt.

Az 1951. december 16-i avatóünnepségre azonban nem készült el teljes egészében az emlékmű, hiszen hiányoztak róla a domborművek. Mikus eredetileg két reliefet tervezett a talpazatra. A dísztribün kialakítása miatt az építmény oldalára frízeket rendeltek. Ezek csak Sztálin halála után 1953. május 1-jére készültek el. Két témát dolgoz fel: a felszabadító szovjet hadsereg, illetve a szocialista építőmunka dicsőítését.

1956. október 23-a estéjén a szobrot több tízezres tömeg jelenlétében ledöntötték.

Teherautóval bevonszolták a Blaha Lujza térre és szétdarabolták. Pécsi Sándor színművésznek sikerült megmentenie Sztálin egyik csuklóját, ma múzeumban látható.”

(Forrás: <http://www.kozterkep.hu/p/67/>)
